

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Geert Noels

tegen

Knack

Met een brief van 7 november en drie mails van 8 en 9 november 2016 dient de heer Geert Noels een klacht in tegen Knack. Aanleiding zijn drie artikels:

- 05.10.2016: *Havenschepen Marc Van Peel (CD&V). 'Wie fuss veroorzaakt, moet verantwoording durven af te leggen'*;
- 12.10.2016: *Hoe moet het verder met N-VA? De eenzaamheid van Bart De Wever*;
- 02.11.2016: *John Crombez en de moeilijke wedergeboorte van de SP.A. 'Mijn stijl is niet sexy. Maar dat kan mij geen fluit schelen'*.

Hoofdredacteur Bert Bultinck, journalist Walter Pauli en verantwoordelijk uitgever Sophie Van Iseghem antwoorden met een brief van 13 januari 2017, waarop Geert Noels reageert met een brief van 25 januari 2017.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 3 april 2017. Geert Noels en juridisch adviseur Timothy Verhoest van Econopolis woonden de hoorzitting bij. Voor Knack waren Bert Bultinck, Walter Pauli en Sophie Van Iseghem aanwezig.

DE FEITEN

Het eerste artikel is een interview met de Antwerpse schepen Marc Van Peel. In de inleiding schrijft de journalist dat Van Peel uitvaart over 'pseudo-intellectuelen' als Geert Noels, die geen enkele verantwoordelijkheid opnemen als het schip kapseist.

Het tweede artikel schetst een portret van Bart De Wever als N-VA voorzitter. In een passage over Van Overtveldt, die De Wever volgens het artikel niet alleen heeft binnengehaald om zijn intelligentie of vakkennis, maar ook om zijn netwerk, gaat het ook over Noels: *'Econoom, boezemvriend en fietsmakker Geert Noels is in alle mogelijke media aanwezig om op eigen gezag het beleid van Van Overtveldt te prijzen en de oppositie tegen zijn vriend tegen te spreken en te ontzenuwen. Vrienden kennen vrienden, en dat werkt in twee richtingen. Zo kreeg Noels de voorbije regeerperiode al voor 150.000 euro aan opdrachten van de FOD Financiën. Zo werkt dat nu eenmaal (...)'*.

Het derde artikel is een interview met SP.A-voorzitter John Crombez, waarin de journalist in de inleiding schrijft dat econoom Geert Noels meteen kop van jut is, omdat die volgens Crombez op de VRT lovende commentaar mag geven op het beleid van N-VA minister Van Overtveldt, terwijl hij die zelf adviseert.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager neemt in de eerste plaats aanstoot aan de passage in het artikel over de N-VA voorzitter, waarin de journalist vriendjespolitiek suggereert, wat aanleunt tegen belangenvermenging en corruptie.

Het klopt dat klager met zijn bedrijf Econopolis werkt voor de FOD Financiën, maar dat is een overheidsopdracht die volledig legaal gegund is. De journalist heeft daarover informatie gevraagd bij de FOD Financiën, die duidelijk gezegd heeft dat het contract gegund was na een openbare aanbesteding.

Overigens is de feitelijke informatie over het contract fout, waar Knack schrijft dat klager al voor 150.000 euro opdrachten kreeg van de FOD Financiën. In totaal mag Econopolis voor 151.250 euro diensten leveren, maar op het moment van het artikel was daarvan minder dan een derde gefactureerd.

Het klopt ook dat klager bevriend is met minister van financiën Van Overtveldt. Hij is daarover altijd transparant geweest, precies om zijn integriteit te bewaren. Maar de journalist verbindt de twee feiten – de vriendschap met de minister en het contract met de FOD-financiën – met elkaar om te spreken van een vriendendienst. Hij suggereert vriendjespolitiek en trekt daarmee de integriteit van klager ernstig in twijfel. Het type fraude dat Knack suggereert is strafbaar, en de verdachtmakingen schaden de reputatie van klager en zijn bedrijf en kunnen maatschappelijke gevolgen hebben. Overigens waren ook andere media op de hoogte van het contract, maar zij hebben niets met de informatie gedaan omdat ze begrepen dat er niets fout mee was.

Knack suggereert ook dat de mening van klager te koop is in ruil voor een contract met zijn bedrijf, maar dat is fout. Econopolis vervult ook opdrachten voor overheidsdiensten met bevoegde ministers van andere partijen. Om die reden gaat ook de vergelijking met de relaties tussen CD&V en het HIVA (Hoger Instituut van de Arbeid) niet op.

Klager spreekt van een ernstige beschuldiging en vindt dat Knack hem vóór de publicatie van het artikel om een reactie had moeten vragen. Dat is niet gebeurd. Daags na publicatie heeft klager een mail gestuurd naar de hoofdredacteur, die hem daarop gebeld heeft. Maar de hoofdredacteur nam de bemerkingen niet ernstig en zei alleen dat klager een lezersbrief kon schrijven. Drie weken later, na een nieuw artikel waarin SP.A-voorzitter Crombez mocht uithalen naar klager, nam klager opnieuw contact met Knack, waarop de hoofdredacteur hem vroeg of hij zijn versie van de feiten wilde geven in een interview. Maar daar ging klager niet op in. De schade was aangericht en de insinuaties hadden zich over verschillende media verspreid. Vier dagen later bood Knack opnieuw een kans op wederwoord, maar dat was nadat de klacht bij de Raad voor de Journalistiek was ingediend.

Naast de beschuldiging van vriendjespolitiek suggereert het artikel ook dat klager een broodschrijver is van minister Van Overtveldt en de minister in alle media prijst. Dat klopt niet volgens klager, die zegt dat hij het beleid van de minister ook geregeld bekritiseert.

Volgens klager proberen bepaalde redactieleden van Knack hem doelbewust in diskrediet te brengen. Getuige de twee andere artikels, waarin Knack SP.A-voorzitter Crombez en havenscheper Van Peel naar hem laat uithalen en waarin klager een pseudo-intellectueel wordt genoemd. Hij verwijst ook naar tweets van een andere redacteur en van de hoofdredacteur van Knack.be uit dezelfde periode.

Knack wijst erop dat de betwiste passage over klager en minister Van Overtveldt kadert in het artikel over N-VA voorzitter De Wever, die via zijn benoemingspolitiek hele netwerken aan zich bindt. Het is één van de voorbeelden om die aanpak te illustreren. De gegevens over

het contract, inclusief het bedrag van 151.250 euro, zijn gecheckt bij de FOD Financiën en kloppen. De informatie is relevant en het bestaan van het contract mag geweten zijn. De belangstelling ervoor in andere persorganen bewijst dat.

Knack werpt op een genuanceerde en ingehouden manier vragen op over de media-optredens van klager die zich graag laat voorstellen als onafhankelijk econoom. Uiteraard is niet elke uitspraak pro Van Overtveldt, maar men moet blind zijn om niet te zien dat klager zijn vriend op cruciale momenten steunt. Knack verwijst naar voorbeelden uit verschillende media.

Ook de feiten over het contract plaatst Knack met veel zin voor nuance in hun context. Zo volgt na de betwiste passage meteen een verwijzing naar CD&V en HIVA: *“Hoeveel studiewerk zou het Leuvense Hoger Instituut van de Arbeid (HIVA), gelieerd aan de christelijke arbeidersbeweging, niet hebben mogen leveren aan CD&V-kabinetten en administraties?”* Klager laat na om naar deze passage te verwijzen. Hij insinueert en spreekt van ernstige beschuldigingen, maar leest niet wat er staat, terwijl de CD&V – HIVA-passage net de context schetst en het belang en de mechanismen van netwerken duidelijk maakt. Ze bevat geen enkele zweem van illegale praktijken. Er staat nergens dat het contract niet formeel gegund of gearrangeerd is. Maar de opdracht van de FOD was wel zo opgesteld, met mogelijkheid tot mondeling overleg met de minister op elk moment van de dag over alle mogelijke onderwerpen van de actualiteit die de minister van financiën aanbelangen, dat ze alleen uitgevoerd kan worden door mensen die men volledig vertrouwt. De journalist begrijpt dat, maar het mag ook geschreven worden. Bovendien heeft de journalist het recht om de feiten te interpreteren, wat hij ook in dit geval gedaan heeft, maar zonder iets strafrechtelijk te bedoelen.

Knack zegt dat het geen reactie hoefde te vragen aan klager, omdat de feiten gecheckt waren bij de FOD Financiën en klopten. Bovendien ging het artikel niet over klager en had het niet de bedoeling om hem te treffen. Het schetst een portret van De Wever en dat is een gangbare praktijk en een respectabel journalistiek genre. Als men in dit genre iedereen die genoemd wordt vooraf wederhoor zou moeten vragen, zou dit soort journalistiek onmogelijk worden. Het zou de passage over klager ook meer belang geven hebben dan bedoeld.

Bovendien zegt Knack dat het klager na publicatie wel degelijk en herhaaldelijk kans op wederwoord heeft gegeven. In antwoord op zijn mail heeft de hoofdredacteur klager gebeld en voorgesteld om te reageren via een lezersbrief of een recht van antwoord. Hij vroeg bedenktijd en reageerde dan niet meer, naar eigen zeggen omdat hij het te druk had met reacties op vragen over het Knack-artikel in andere media, in zijn raad van bestuur en bij klanten. Drie weken later, na het interview met SP.A voorzitter Crombez, nam klager opnieuw contact en bood Knack opnieuw een kans op wederwoord, en vier dagen later nog eens, maar klager ging daar niet op in. Knack begrijpt dat niet als de schade zo groot is als klager beweert.

Knack spreekt tegen dat het klager bewust in diskrediet probeert te brengen. De uitspraken van SP.A voorzitter Crombez en havenscheper Van Peel zijn voor hun rekening, en bovendien spreekt de journalist Crombez duidelijk tegen waar hij het heeft over het contract.

BESLISSING

De passage over het contract tussen het bedrijf van klager en de FOD Financiën maakt deel uit van een journalistieke analyse van het netwerk en de benoemingspolitiek van N-VA

voorzitter De Wever. De feitelijke gegevens die aan de grondslag liggen van de passage kloppen: het contract bestaat en niemand betwist de vriendschap tussen klager en de minister van financiën. Knack maakt ook aannemelijk dat klager de minister in de pers geregeld verdedigt, ook al geeft hij soms ook kritiek. De journalist interpreteert die feitelijke gegevens en plaatst ze in de bredere context van netwerken door ze te vergelijken met onderzoeksopdrachten van CD&V-kabinetten en administraties voor het HIVA. Tijdens de hoorzitting verwijst hij ook naar de manier waarop de aanbesteding was opgesteld om zijn interpretatie van de feiten te staven. Een journalist heeft het recht om de feiten en de gegevens waarover hij beschikt te analyseren en te interpreteren.

De journalist beweert in het artikel ook niet dat er iets onwettigs zou zijn aan het contract, al kan de manier waarop hij de dingen formuleert wel die indruk wekken. Ook in een analyse is het belangrijk om bedachtzaam te formuleren, maar rekening houdend met de aangehaalde gegevens en de context waarin die worden geplaatst, is de Raad van oordeel dat de formulering van de betwiste passage niet kan beschouwd worden als een beroepsethische fout.

De Raad is van oordeel dat wederhoor vóór publicatie van het artikel niet nodig was omdat er over de feitelijke informatie rond het contract geen betwisting bestond. De context die hij schetst en de analyse die hij maakt zijn niet van die aard dat ze wederhoor vóóraf noodzakelijk maken.

Wat wederwoord ná publicatie van de artikels betreft, heeft Knack klager verschillende keren kans op wederwoord gegeven. Dat hij daar niet op is ingegaan, is zijn verantwoordelijkheid.

De Raad ziet geen beroepsethische fouten in de andere artikels met de interviews met SP.A voorzitter Crombez en havenscheper Van Peel. De uitspraken die de journalist citeert of parafraseert zijn voor rekening van de politici. Bovendien pakt de journalist Crombez kritisch aan waar die het heeft over het contract van het bedrijf van klager met de FOD Financiën. De Raad ziet dan ook geen aanwijzingen dat Knack klager bewust in diskrediet zou proberen te brengen.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 18 mei 2017